

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Ndob/18/2020
Identifikačné číslo spisu: 1020201539
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Beáta Miničová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1020201539.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v sporovej veci žalobcu: EuroSpotrebiteľ, so sídlom Sládkovičova 1222/73, 024 04 Kysucké Nové Mesto, IČO: 51 428 148, proti žalovanému 1/: FUN MEDIA GROUP a.s., so sídlom Leškova 5, 811 04 Bratislava, IČO: 44 845 995, žalovanému 2/: Mediatex s.r.o., so sídlom Bojnická 18, 831 04 Bratislava, IČO: 35 763 418 a žalovanému 3/: RADIO, a.s., so sídlom Prešovská 39, 821 02 Bratislava, IČO: 35 771 623, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 30Cb/90/2020, o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach a o nariadenie neodkladného opatrenia, o nesúhlase Okresného súdu Bratislava I s postúpením veci Krajským súdom v Bratislave, takto

rozhodol:

Na konanie a rozhodnutie vo veci je k a u z á l n e p r í s l u š n ý Krajský súd v Bratislave.

Odôvodnenie

1. Žalobou doručenou Krajskému súdu v Bratislave dňa 4. novembra 2020 sa žalobca proti žalovaným domáhal, aby súd určil, že v relevantnom období rokov 2019 a 2020 konanie spočívajúce v predaji, organizovaní, vyhlasovaní, verejnom vysielaní a propagovaní žalovaných hier, ako aj úplné znenie Štatútu spotrebiteľskej propagačnej súťaže „ZARÁBAJ UŠAMI“ v znení platnom od 28. augusta 2020 od 16:00 v spojení s platnými a účinnými Všeobecnými podmienkami spotrebiteľských súťaží Fun rádia, je/bola hrou, ktorá nezaručuje všetkým hráčom rovnaké podmienky vrátane možnosti výhry, je/bola hazardnou hrou s neprijateľnými zmluvnými podmienkami a je/bola nekalou obchodnou praktickou v neprospech spotrebiteľov. Zároveň sa žalobca domáhal, aby súd určil, že všetky žalované nezákonné ustanovenia Štatútu spotrebiteľskej propagačnej súťaže „ZARÁBAJ UŠAMI“ v znení platnom od 28. augusta 2020 od 16:00 a v zneniach platných od 1. januára 2019 v spojení s platnými a účinnými Všeobecnými podmienkami spotrebiteľských súťaží Fun rádia pre rok 2019 a 2020, sú /boli neprijateľnými zmluvnými podmienkami v neprospech spotrebiteľov. Súčasne sa žalobca domáhal, aby súd určil, že: a/ predávať, organizovať, vyhlasovať, verejne vysielat' a propagovať (skryté) hazardné hry žalovanými 1/ až 3/ v zmysle žalovaných štatútov s vkladom cez prémiové telekomunikačné služby so zvýšenou cenou, ich sprístupnenie a účasť pre osoby mladšie ako 18 rokov alebo osoby s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony alebo osoby vedené v registri vylúčených osôb z účasti na hazardných hrách; b/ že propagácia a predaj virtuálnych žrebov prostredníctvom prémiových telekomunikačných služieb na vstup do žalovanej súťaže s vkladom cez prémiové telekomunikačné služby so zvýšenou cenou a c/ že

žalované vyššie špecifikované nekalé praktiky minimálne od 1. januára 2019, žalované neprijateľné zmluvné podmienky, žalované štatúty a hry naplňajú minimálne objektívnu stránku skutkových podstat trestných činov (ohrozovanie mravnej výchovy mládeže, prevádzkovanie nepoctivých hier a stávk...); sú /boli nekalými obchodnými praktikami v neprospech spotrebiteľov. Zároveň sa žalobca domáhal nariadenia neodkladného opatrenia spočívajúceho v bezodkladnom pozastavení účinnosti žalovaných štatútov a uloženia povinnosti žalovaným 1/ až 3/ zdržať sa predaja, organizovania, vyhlasovania, vysielania a propagovania akejkoľvek súťaže v zmysle predmetného štatútu, alebo akýchkoľvek propagačných hier alebo súťaží s vkladom do nich získavaných prostredníctvom verejných elektronických komunikačných služieb s akoukoľvek špeciálnou alebo zvýšenou cenou pre spotrebiteľa, so žalovanými nekalými praktikami a žalovanými neprijateľnými podmienkami s rovnakým významom vo všetkých spotrebiteľských zmluvách alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou. Alternatívne sa žalobca domáhal nariadenia neodkladného opatrenia spočívajúceho vo vyslovení zákazu a/ predávať, organizovať, propagovať, zverejňovať, vysielat' alebo vyhlasovať akékoľvek „propagačné súťaže“ s vkladom do hry, ktorý predstavuje rozdiel medzi štandardnými spotrebiteľskými cenami elektronickej komunikačnej služby ako cenou volania, cenou krátkej textovej správy alebo cenou multimediálnej správy určenou pre účasť na tejto hre a cenou volania, SMS alebo MMS určenou poskytovateľom elektronickej komunikačnej služby pre odchádzajúce volania, odosielanie SMS alebo MMS na telefónne čísla účastníkov pevnej alebo mobilnej siete, vrátane ceny za volanie, odosielanie SMS alebo MMS, ktorá je potvrdením účasti v hre v neprospech spotrebiteľov; b/ používať tieto žalované praktiky a neprijateľné zmluvné podmienky alebo neprijateľné zmluvné podmienky s rovnakým významom vo všetkých spotrebiteľských zmluvách alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou, a to všetko do právoplatného rozhodnutia vo veci.

2. Krajský súd v Bratislave postúpil vec s poukazom na ust. § 40 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) v spojení s ust. § 43 ods. 1 C. s. p. Okresnému súdu Bratislava I ako súdu príslušnému na konanie v prvej inštancii v zmysle ust. § 13 a § 15 ods. 1 C. s. p. Vzhľadom na obsah žaloby dospel k záveru, že v predmetnej veci absentuje základná a neopomenuteľná podmienka konania o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach v zmysle § 301 C. s. p., ktorou je nevyhnutná existencia spotrebiteľského vzťahu založeného na základe spotrebiteľskej zmluvy, prípadne so spotrebiteľskou zmluvou súvisiacimi inými dokumentami, ktorými žalobca vytyka neprijateľné podmienky alebo nekalé obchodné praktiky a domáha sa ich právneho posúdenia. Žalobcom namietané znenia štatútu nemožno podľa názoru krajského súdu subsumovať pod inštitút spotrebiteľskej zmluvy, či dokumentu s ňou súvisiaceho, pretože upravuje propagačnú súťaž, ktorej účelom je zvýšiť počúvanosť Fun rádia.

3. Okresný súd Bratislava I s postúpením veci nesúhlasil a vec v zmysle § 43 ods. 2 C. s. p. predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o kauzálnej príslušnosti. Svoj nesúhlas s postúpením veci okresný súd s poukazom na zmysel a význam konania o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach odôvodnil tým, že postupujúci súd nevymedzil, čo je podľa neho predmetom sporu, pričom konštatovanie, že štatút upravuje propagačnú súťaž, ktorej účelom je zvýšenie počúvanosti vysielania rozhlasovej služby žalovaného 1/ spadajúcej pod režim zákona č. 308/2000 Z. z. samé o sebe nevyklučuje, že v prípade zapojenia sa spotrebiteľa do samotnej súťaže sa tento štatút stáva súčasťou zmluvy uzavretej na základe verejného prísľubu. Okresný súd vytkol krajskému súdu, že skutočnosťou, či takýto zmluvný vzťah možno vyhodnotiť ako spotrebiteľský, sa vôbec nezaoberal. V tejto súvislosti okresný súd uviedol, že v prípade, ak aktivita vyhlasovateľa a organizátora súťaže slúži na reklamu, či podporu jeho ekonomickej aktivity, je možno ho považovať za dodávateľa, pričom ani v tomto smere krajský súd nerealizoval žiadne posúdenie pre účely zistenia prípadnej existencie či neexistencie spotrebiteľského vzťahu. Okresnému súdu zároveň nebolo zrejmé, prečo krajský súd nevyhodnocoval podanú žalobu a jej obsah v kontexte namietaných nekalých obchodných praktík voči spotrebiteľom, pričom okresný súd na tomto mieste poukázal na prílohu č. 1 k zákonu č. 250/2007, ktorá vymenúva agresívne obchodné praktiky, ktoré sa za každých okolností považujú za nekalé, pričom sa tu zaraďuje aj praktika, v zmysle ktorej sa vytvára falošný dojem, že spotrebiteľ už vyhral, vyhrá, alebo potom, čo niečo urobí, vyhrá cenu alebo získa iný rovnocenný prospech, keď v skutočnosti taká cena, či prospech neexistuje, alebo činnosť smerujúca k jeho získaniu je podmienená tým, že spotrebiteľ

uhradí hotovosť, alebo si spôsobí náklady. Na základe uvedeného okresný súd zastával názor, že je zrejmé, že správanie vyhlasovateľa súťaže, ktoré možno vyhodnotiť ako zavádzanie spotrebiteľa v rámci určitej súťaže, ktorá bola vyhlásená neurčitému okruhu subjektov/spotrebiteľov, je možné podrobiť hodnoteniu, či je konkrétny postup nekalou obchodnou praktikou, pričom aj pre takýto prípad bol zriadený inštitút žaloby o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach.

4. Na základe uvedeného okresný súd uviedol, že zaoberanie sa relevantnosťou žalobcových tvrdení prináleží jedine súdu kauzálnu príslušnému na prejednanie takéhoto typu žalôb a nie súdu všeobecne príslušnému na konanie na základe sídla žalovaného, nakoľko jedným z prípadov vymedzených ust. § 301 C. s. p. je práve namietanie nekalej obchodnej praktiky dodávateľa, ktorej namietanie zo žaloby jednoznačne vyplýva.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Bratislava I a Krajskému súdu v Bratislave (§ 43 ods. 2 C. s. p.), preskúmal vec a dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Bratislava I s postúpením sporu je dôvodný.

6. Podľa ust. § 36 C. s. p. konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

7. Podľa ust. § 40 C. s. p. súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania.

8. Podľa ust. § 43 C. s. p. ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená (1). Ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti (2).

9. Podľa ust. § 31 ods. 1 písm. a/ C. s. p. na konanie v sporoch z abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach je príslušný Krajský súd v Bratislave pre obvody Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Trnave a Krajského súdu v Nitre.

10. Podľa ust. § 301 C. s. p. konanie o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach je konanie, v ktorom súd skúma neprijateľnosť zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou a nekalé obchodné praktiky nezávisle od okolností konkrétneho prípadu.

11. Podľa ust. § 302 C. s. p. žalobu podľa § 301 môže proti dodávateľovi podať iba právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa a orgán dohľadu podľa osobitného predpisu.

12. Civilný sporový poriadok v treťom diele tretej hlavy prvej časti upravuje kauzálnu príslušnosť súdov na prejednanie a rozhodnutie vecí určitého druhu. Touto úpravou sa limituje rozsah pôsobnosti v určitých sporoch len na niekoľké súdy prvej inštancie, ktoré tak prejednávajú presne zákonom definovanú agendu so zároveň presným vymedzením ich územnej kompetencie - územného obvodu, spravidla zahŕňajúceho územné obvody viacerých súdov. Účelom tejto právnej úpravy bolo zabezpečenie špecializácie súdov na prejednanie určitých konkrétnych vecí a rýchle, plynulé a hospodárne rozhodovanie takto špecializovaných súdov.

13. Pod abstraktnou kontrolou vo všeobecnosti možno rozumieť taký prieskum, kde sa voči istému presne vymedzenému subjektu posudzuje súlad jeho správania a výsledkov jeho správania sa s právnymi predpismi vo všeobecnom meradle, bez ohľadu na jeho konkrétne vzťahy s inými subjektmi.

14. Pokiaľ ide o abstraktnú kontrolu v spotrebiteľských veciach, vychádzajúc z vyššie citovaného ust. §

301 C. s. p. Najvyšší súd Slovenskej republiky dáva do pozornosti, že v praxi pôjde o dva druhy prípadov. V týchto konaniach sa bude proti dodávateľovi posudzovať jednak obsah ním uzatvorených zmlúv so spotrebiteľmi, vrátane ďalších dokumentov súvisiacich so zmluvami (všeobecné obchodné podmienky, reklamačný poriadok a pod.) z toho hľadiska, či neobsahujú neprijateľné zmluvné podmienky. Taktiež bude posudzovaný aj spôsob, akým boli zmluvy uzatvorené alebo prípadne neskôr plnenia z nich vymáhané, resp. okolnosti, za akých zmluvné vzťahy so spotrebiteľmi vznikli, existovali, či boli ukončené a nakoniec aj vymáhané, a teda či výsledok konania spotrebiteľov nebol ovplyvnený nekalou praktikou dodávateľa. Pri namietaní správania sa dodávateľa (nekalkej praktiky) bude potrebné v žalobnom návrhu popísať spôsob správania, ktorý žalobca považuje za nekalú prax, ako aj to, aký mala alebo mohla mať vplyv na spotrebiteľov, teda by malo byť v žalobe vymedzené, že dodávateľ konaním narušil, resp. môže nerušiť správanie viacerých svojich spotrebiteľov.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky v súvislosti s uvedeným uvádza, že zo samotnej žaloby označenej ako „žaloba o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach“ je zrejmé, že žalobca ňou poukazuje na praktikovanie „šmejdáckych praktík“, ktorými žalovaní „oblbujú“ a klamú spotrebiteľov, poslucháčov, používateľov internetu, ako aj samotných hráčov v tom smere, že hru, ktorú je možné označiť za „hazardnú hru v materiálnom zmysle“ formálne označujú ako „propagačnú súťaž“ alebo „spotrebiteľskú súťaž“ s vkladom cez prémiové verejné elektronické komunikačné, resp. telekomunikačné služby so špeciálnou zvýšenou cenou, pričom klamlivé tvrdenie o tom, že sa údajne nejedná o hazardnú hru je v konečnom dôsledku v neprospech spotrebiteľov. V zmysle napadnutého štatútu sa pritom propagačná hra zaslaním druhej a každej ďalšej sms spoplatňovanej cenou 0,99 Eur mení na hazardnú hru pre týchto spotrebiteľov, pre ktorých predstavuje vklad do hazardnej hry, pričom pravidlá a napadnutý štatút majú za cieľ obchádzať relevantné ustanovenia zákona o hazardných hrách predstieraním hry ako propagačnej súťaže. S poukazom na uvedené žalobca namieta nekalosť obchodných praktík a neprijateľnosť štatútu, ako spotrebiteľskej zmluvy ako takého, keďže jeho účelom je skryť reálne hazardnú hru za propagačnú súťaž, propagovať a predávať prémiové telekomunikačné služby so zvýšenou tarifou ako vkladom do hry, zapojiť do hry neplnoleté a nesvojprávne osoby s cieľom propagovať hazard a vylákať prostredníctvom tejto hry majetkový prospech od spotrebiteľov. Z obsahu žaloby teda vyplýva, že žalobca má za to, že práve touto žalobou sa môže domáhať ochrany pre týmto typom nezákonného zásahu proti verejnému poriadku a právam spotrebiteľov zo strany žalovaných, ak takýto zásah alebo jeho následky trvajú alebo ak hrozí jeho opakovanie.

16. Je dôležité poukázať na skutočnosť, že právna úprava sporov o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach podľa § 301 až § 306 Civilného sporového poriadku je osobitným typom súdneho procesu, účelom ktorého je mimo rámca individuálnej kauzy (prípady) poskytovať ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách a zabraňovať prípadným nekalým obchodným praktikám (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7Ndc/9/2017 zo dňa 26. júla 2017). Spory o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach sú teda ďalším typom súdneho procesu, ktoré dotvárajú systém procesných záruk ochrany práv spotrebiteľov. Ich účelom je diskvalifikácia neprijateľných zmluvných podmienok dojednaných v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík, a to aj bez účasti konkrétne dotknutého spotrebiteľa. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, ako aj s poukazom na obsah žaloby je zrejmé, že skutkové okolnosti posudzovaného prípadu spĺňajú podmienku konania o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach. Nemožno sa stotožniť s argumentáciou Krajského súdu v Bratislave, ktorý v postúpení veci Okresnému súdu Bratislava I uviedol, že znenie štatútu nemožno subsumovať pod inštitút spotrebiteľskej zmluvy, či dokumentu s ňou súvisiaceho, pretože upravuje propagačnú súťaž, ktorej účelom je zvýšiť počúvanosť rádia. Z názvu samotného štatútu je zrejmé, že ide o štatút spotrebiteľskej propagačnej súťaže „ZARÁBAJ UŠAMI“, ktorá súťaž je žalovaným 2/ definovaná ako úspešná spotrebiteľská sms súťaž, ktorá slúži aj na podporu rozhlasovej programovej služby Fun rádia, pričom atraktívne finančné výhry motivujú poslucháčov k zapojeniu sa do súťaže a k počúvaniu daného média (www.mediatex.sk/projekty).

17. Pokiaľ ide o aktívnu vecnú legitímáciu v tomto type konaní, najvyšší súd uvádza, že aj táto podmienka je v posudzovanom prípade splnená, keď aktívne legitimované subjekty sú špecificky vymedzené vo vyššie citovanom ustanovení § 302 C. s. p. Predmetná právna úprava predstavuje implementáciu smernice Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2009/22/ES z 23. apríla 2009 o súdnych

príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov. Podľa tejto smernice svedčí osobitná procesná legitimácia predovšetkým dvom kategóriám subjektov, a to nezávislému orgánu špecificky zodpovednému za ochranu záujmov uvedených v článku 1 citovanej smernice, alebo organizáciám, ktorých účelom je ochrana záujmov uvedených v článku 1 citovanej smernice v súlade s kritériami stanovenými vnútroštátnym právom. Procesnou legitimáciou na uplatnenie predmetnej žaloby tak disponujú právnické osoby založené alebo zriadené na ochranu spotrebiteľa (klasické spotrebiteľské ochranné združenia) a orgány dohľadu podľa osobitných predpisov (v podmienkach Slovenskej republiky je takýmto orgánom predovšetkým Národná banka Slovenska alebo Slovenská obchodná inšpekcia). Na druhej strane pasívne vecne legitimovaným je v súlade s prísny gramatickým výkladom dodávateľ, ktorého zmluvné dokumenty, ako aj ďalšie so zmluvou súvisiace dokumenty alebo praktiky sú predmetom kontroly.

18. Vychádzajúc z vyššie uvedených úvah dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd príslušný na rozhodnutie predmetného sporu o kauzálnu príslušnosť k záveru, že v danej veci je súdom príslušným na konanie Krajský súd v Bratislave v zmysle ust. § 31 ods. 1 písm. a/ C. s. p.. Nesúhlas Okresného súdu Bratislava I s postúpením veci bol teda dôvodný, pričom odôvodnenie tohto nesúhlasu s postúpením veci považuje Najvyšší súd Slovenskej republiky v celom rozsahu za relevantné, zohľadňujúce skutkové okolnosti daného prípadu vyplývajúce zo žalobného návrhu, ako aj podstaty konania o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach, ktoré Krajský súd v Bratislave opomenul náležitým spôsobom zohľadniť.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.